

School-ondersteuningsprofiel

Algemene informatie

Naam school:	Basisschool Op Weg
Adres:	Pastoor Langedijkstraat 1 7448 AL Haarle
Telefoonnummer:	0548 – 59 52 51
E-mail:	directie.opweg@skot.nl
Website:	https://www.opweghaarle.nl/
Onder welk bestuur:	SKOT
Denominatie van de school:	RK

Onderwijsaanbod

Het onderwijs op basisschool Op Weg is bedoeld voor kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar. Zij worden ingedeeld in acht groepen, afhankelijk van hun leeftijd en ontwikkelingsfase.

Gezien het leerlingenaantal op onze school is het soms nodig om groepen te combineren. Elk jaar opnieuw kijken we of/welke groepen samengevoegd worden.

Ons onderwijs is zodanig ingericht dat de leerlingen in acht aaneensluitende jaren de school kunnen doorlopen. Binnen ons leerstofjaarklassensysteem differentiëren we waar mogelijk; naar instructie, tempo en zelfstandigheid waarbij ieder kind recht heeft op adaptieve instructie, die mogelijk visueel en auditief wordt ondersteund.

De leerkracht is bij ons op school het belangrijkste aanspreekpunt. Samen met de intern begeleider (IB-er) zorgen de leerkrachten voor planmatige ontwikkeling en begeleiding. De directeur heeft daarbij een voorwaardenscheppende en sturende rol. Het gehele team draagt op die manier de zorg voor het zo optimaal mogelijk begeleiden van onze leerlingen. Hierbij staan zelfstandigheid, welbevinden, respect en afstemming op de (onderwijs)behoeften van het kind centraal.

Typering van de school en de leerlingen

Het motto van onze school is:

Elk kind samen, zelfstandig en actief Op Weg

Wij beloven onze leerlingen: We zijn samen verantwoordelijk voor een fijne schooltijd. Als je vrolijk bent lachen we en als je verdrietig bent zijn we er voor je. Je denkt mee over de doelen waar je aan gaat werken. Bij ons op school word je elke dag zelfstandiger. Je krijgt bij ons de ruimte om actief te leren. We dagen je uit om vragen te stellen, fouten te maken en te zeggen wat je nodig hebt om te groeien.

Onze visie:

Stap voor stap de wereld leren kennen

Groeien begint met je veilig voelen

Wij zorgen daarom voor een leeromgeving die overzichtelijk en rustig is. Een overzichtelijke omgeving zorgt ervoor dat je je kunt focussen en dat je weet wat je kunt verwachten. Wij zorgen voor houvast, zodat we volgens heldere stappen nieuwe doelen bereiken. En rust zorgt voor veiligheid en dit veilige gevoel maakt dat je kunt groeien in je zelfvertrouwen. Zo durf je iets nieuws te proberen en je grenzen te verleggen.

Groeien doe je samen

We zijn altijd samen verantwoordelijk voor de school. We leren, leven en vieren met elkaar. Op deze manier leren we om te gaan met respect en gelijkwaardigheid, mede vanuit onze katholieke identiteit. Samen verantwoordelijk zijn betekent ook samen doelen stellen. Zo leert het kind met de leerkracht na te denken over zijn eigen leerproces.

Groeien gaat over doen.

We bieden ruimte voor actief leren in de verschillende bouwen. We doen kennis op en maken vaardigheden eigen door betekenisvolle opdrachten. Het kind denkt mee over de invulling van de opdrachten en maakt daarbij gebruik van zijn eigen interesses en kwaliteiten. Zo wordt het meer eigenaar van zijn eigen leerproces.

Visie op ondersteuning van leerlingen

Basisschool Op Weg biedt passend onderwijs zodat leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften een ambitieus ontwikkelperspectief geboden wordt en een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. Dit op een voor de leerling zoveel mogelijk passende onderwijsplek. Alle leerlingen krijgen een passend onderwijs aanbod dat zo inclusief mogelijk, zo licht mogelijk, zo dichtbij mogelijk wordt georganiseerd in samenwerking met betrokken onderwijs- en jeugdhulppartners.

De school heeft haar onderwijs zo ingericht dat:

- vroegtijdige leer- en opvoedproblemen worden gesignaleerd
- een veilig (sociaal) schoolklimaat voor alle leerlingen geboden wordt
- een aanbod te creëren is voor leerlingen met dyslexie of dyscalculie
- een afgestemd aanbod tot stand gebracht wordt voor leerlingen met meer of minder dan gemiddelde intelligentie
- een aanpak gericht op het voorkomen van gedragsproblemen geboden wordt.

De school houdt in haar onderwijs rekening met de specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen. Een positief pedagogisch klimaat wordt gestimuleerd door duidelijke schoolafspraken en -regels. Hiermee worden sociaal-emotionele problematiek en gedragsproblemen voorkomen en realiseren we een pedagogische aanpak waarin ook leerlingen met ontwikkelingsproblemen, zoals ADHD en autisme, goed gedijen. De school richt haar onderwijs hier op in en schoolt de leerkrachten hiertoe.

De school staat open voor een gesprek met ouders over de opvang van leerlingen met meer ingewikkelde of intensieve ondersteuningsvragen. Basisschool Op Weg is echter niet in staat om alle leerlingen met zeer specifieke ondersteuningsbehoeften altijd op te vangen. Het samenwerkingsverband ondersteunt de school, indien nodig, bij het vinden van een juiste onderwijsplek buiten de eigen basisschool. De ondersteunings-mogelijkheden van de school kunnen begrensd worden door verschillende oorzaken. De complexiteit of meervoudigheid van de problematiek bij een individuele leerling kan een grens voor de school zijn.

Onderscheidend aanbod onderwijsondersteuning

Basisschool Op Weg biedt basisondersteuning. De school heeft geen extra profiel of specialisatie ten aanzien van onderwijsondersteuning.

Ontwikkeling van de leerling

Sociaal/emotionele ontwikkeling

In ons activiteitenplan hebben we opgenomen dat we wekelijks tijd inruimen om aandacht te hebben voor het omgaan met elkaar, het respecteren van elkaar om zo bijv. pestgedrag te voorkomen. Daarbij maken wij gebruik van de hele eigentijdse methode Leefstijl. Wij hebben een aantal schoolregels ingevoerd. Deze zijn tot stand gekomen d.m.v. een teamscholing, geïntegreerd binnen onze methode Leefstijl en opgenomen in het anti-pestprotocol. Ook wordt er regelmatig met de leerlingen over gesproken n.a.v. concrete gebeurtenissen. Daarnaast maken we gebruik van het leerlingvolgsysteem SCOL (sociale competentie observatie lijst). Dit is een leerlingvolgsysteem voor sociaal emotionele ontwikkeling. De leerkrachten van alle groepen en de leerlingen van de groepen 6 t/m 8 vullen deze lijsten twee keer per jaar in.

Mogelijkheden voor individuele ontwikkeling binnen ons onderwijssysteem

De leerlingen zitten in al hun verscheidenheid bijna iedere dag als jaargroep bij elkaar. Door goed in te spelen op die verschillen, komen er steeds meer mogelijkheden om de individuele leerling onderwijs op zijn/haar maat te geven. Vooral bij vakken als rekenen en taal werken we in toenemende mate met individuele programma's als extra hulp of als verrijking voor leerlingen die moeilijker stof kunnen verwerken. Bij het kiezen van een nieuwe methode wordt daar nadrukkelijk rekening mee gehouden.

Ons systeem van zelfstandig werken biedt goede mogelijkheden om aandacht aan individuele leerlingen te besteden. Onze doorgaande lijn van zelfstandig werken, samenwerkend leren, handelings-en opbrengstgericht werken biedt voor individuele leerlingen ook veel uitdaging.

Gedeelde verantwoording van ouders en school voor de opvoeding

Samen met de ouders willen we de leerlingen normen en waarden bij brengen die wij belangrijk achten. We leggen in onze lessen en onze schoolregels veel accent op de manier waarop we op school met elkaar omgaan. Daarover willen we ook met ouders in gesprek zijn. Het overleg kan over het individuele kind gaan, maar ook over een hele groep. Als gebleken is dat er daadwerkelijk hulp nodig is, willen we als school ook helpen zoeken naar ondersteuning voor gezinnen.

Hoe volgt de school het leren en ontwikkelen van de leerling?

Het leerlingvolgsysteem (LVS) is bedoeld als ondersteuning bij de begeleiding van het kind gedurende de tijd dat het bij ons op school zit. Wij maken hierbij gebruik van diverse toetsen en observaties. Bij het gebruik van toetsen maken we een onderscheid tussen:

- Toetsen die bij de methode horen. Deze toetsen worden gebruikt, nadat bepaalde leerstof is aangeboden.
- Toetsen die niet bij de methode horen (LVS-toetsen). Dit zijn toetsen die onafhankelijk van de methode de leervorderingen op lange termijn meten en vastleggen.

Wij maken in groep 3 t/m 8 hoofdzakelijk gebruik van de LVS toetsen van Cito.

De vakgebieden die getoetst worden in het leerlingvolgsysteem zijn:

- Groep 1 en 2:
 - observatie- en registratiesysteem van Kleuterplein, onderdelen: lezen, rekenen, sociaal emotioneel/ werkhouding en motoriek.
 - screening logopedie
- Groep 3 t/m 8:
 - DMT en AVI (technisch lezen)
 - Begrijpend Lezen
 - Spelling
 - Rekenen
 - Sociale competentie (SCOL)
- Groep 8:
 - Nederlandse Intelligentietest voor Onderwijsniveau (NIO)
 - Centrale Eindtoets

De tussentijdse resultaten uit het leerlingvolgsysteem worden door de intern begeleider besproken met individuele leerkrachten, het team en de directie. Twee keer per jaar bespreken we opbrengsten van iedere groep met het hele team.

Deze toetsresultaten vormen, naast observatiegegevens, de basis voor de cyclus van Handelingsgericht Werken.

Handelingsgericht werken

In de uitvoering van onze zorgstructuur onderscheiden we 4 fases:

Fase 1 waarnemen - signaleren

Stap 1. Verzamelen van leerlingen gegevens in een groepsoverzicht.

Stap 2. Signaleren van leerlingen die extra begeleiding nodig hebben.

Fase 2 begrijpen - analyseren

Stap 3. Benoemen van de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Fase 3 plannen

Stap 4. Clusteren van leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften.

Stap 5. Opstellen van het groepsplan.

Fase 4 realiseren

Stap 6. Uitvoeren van het groepsplan.

Deze cyclus wordt ieder schooljaar 2 keer doorlopen.

De start op school

Voor de start op school

Voor aanvang van de school krijgt de leerkracht van de peuterspeelzaal of de kinderdagopvang de overdrachtsformulieren. Dit gebeurt bij voorkeur tijdens een warme overdracht. Alle leerlingen die de overgang naar de basisschool maken worden besproken. Daarnaast stuurt de leerkracht van groep 1 de ouders/verzorgers van alle nieuwe leerlingen een 'intakevragenlijst kleuters' van talentstimuleren (SLO) toe met het verzoek deze in te vullen. Opvallende antwoorden worden besproken met de duo partner en/of de intern begeleider.

Week 1

In de eerste week op school vraagt de leerkracht aan de leerling een tekening te maken van een mens: "de menstekening" van Goodenough. Deze wordt gescoord door de leerkracht. Wanneer er opvallendheden zijn, worden deze besproken met de duo partner en/of de intern begeleider en/of de hoogbegaafdheidsspecialist.

Week 2-4

De leerkracht gaat in gesprek met de leerling.

Week 5

De leerkracht vult de 'intake vragenlijst kleuters' van talentstimuleren in.

Week 6

Ouders/verzorgers van de leerling worden uitgenodigd op school voor een gesprek. Tijdens dit gesprek wordt de intake lijst besproken.

Blijkt het om een leerling met (een vermoeden van) een ontwikkelingsvoorsprong te gaan, dan worden vervolgstappen ondernomen.

Veiligheid en welbevinden van leerling

Door een warme overdracht met PSZ of KDV en overleg met ouders zorgen we dat de overstap voor nieuwe leerlingen van voorschools naar PO zo optimaal mogelijk verloopt (zie ook 'ontwikkeling van de leerling' in dit SOP).

Het pedagogisch klimaat in een klas is van invloed op het functioneren van leerlingen. De sfeer in de klas is hier van grote invloed op. Een goede en positieve sfeer is afhankelijk van de relaties die de leerlingen onderling hebben en de relatie die de leraar met zijn klas en individuele leerlingen heeft. Ook de organisatie in de klas en het leerkrachtgedrag hebben invloed op het pedagogisch klimaat.

Wij investeren in het versterken van ons pedagogisch klimaat door:

- Borgen van (gedrags-)afspraken en -regels
- Effectief gebruik van methode Leefstijl
- Aandachtspunten vanuit SCOL terug laten komen in Leefstijllessen

Een goed pedagogisch klimaat in de klas is een belangrijke voorwaarde om de kwaliteiten van leerlingen optimaal tot hun recht te laten komen. Het is geen stabiele factor, maar heeft voortdurend onderhoud nodig. Door bepaalde gebeurtenissen kan een veilig pedagogisch klimaat al snel omslaan in angst en onveiligheid. Daarom is het belangrijk om regelmatig het pedagogisch klimaat in de klas in beeld te brengen. Naast observaties door de leerkracht, monitoren wij dit met behulp van de Sociale Competentie Observatielijst (SCOL).

Anti-pestprogramma

Basisschool Op Weg wil haar kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich harmonieus en op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen. De leerkrachten bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig klimaat in een prettige werksfeer in de klas en op het schoolplein. Hiervoor hanteren wij door de hele school heen dezelfde (gedrags-)afspraken en -regels.

Dat deze regels niet altijd als vanzelfsprekend worden ervaren, geeft aan dat we het kinderen moeten leren en daar dus energie in moeten steken. Ons pedagogisch uitgangspunt is dat alle kinderen met elkaar moeten leren omgaan. Met behulp van de methode Leefstijl besteden wij aandacht aan het ontwikkelen van sociaalemotionele vaardigheden. Dat leerproces verloopt meestal vanzelf goed, maar het kan ook voorkomen dat een kind in een enkel geval systematisch door andere kinderen wordt gepest. Dan kan een kind zodanig in de knoop komen met zijn schoolomgeving, dat de ongeschreven regels van de leerkracht niet meer voldoende de veiligheid bieden en daarmee de gewenste ontwikkeling onderbreken. In een dergelijk geval is het van groot belang dat de leerkracht onder ogen ziet, dat er een ernstig probleem in zijn of haar groep is. In een klimaat waarin het pesten gedoogd wordt, worden ook de pedagogische structuur en de veiligheid daarin ernstig aangetast. Voor basisschool Op Weg is dat een niet te accepteren en ongewenste situatie. In het anti-pestprotocol staat de wijze beschreven waarop we het pestgedrag van kinderen in voorkomende gevallen benaderen. Het biedt alle betrokkenen duidelijkheid over de impact, ernst en ook specifieke aanpak van dit ongewenste gedrag.

Werken aan sociale vaardigheden

Het behalen van sociale en maatschappelijke competenties gebeurt op basisschool Op Weg binnen sociaal-emotionele vorming en burgerschap. De methode Leefstijl gebruiken wij in alle groepen hiervoor. Enerzijds richt het programma Leefstijl zich op de ontwikkeling van sociaal-emotionele vaardigheden, zodat kinderen en jongeren zich kunnen ontwikkelen tot sociaal vaardige, betrokken en zelfstandige volwassenen. Essentiële basisvaardigheden die voor kinderen belangrijk zijn om goed te kunnen functioneren op school, thuis en later wanneer zij volwassen zijn komen aan de orde.

Anderzijds richt het programma Leefstijl zich op burgerschapsvorming. Het brengt jonge burgers de basiskennis, vaardigheden en houding bij die nodig zijn om een actieve rol te kunnen spelen in de eigen leefomgeving en in de samenleving. Het geeft kinderen beter inzicht in zichzelf en hun relaties met anderen en is daarbij een goede voorbereiding op het vervolgonderwijs en op een actieve participatie in de samenleving.

Onze school monitort de sociale veiligheidsbeleving van leerlingen. We nemen een vragenlijst af m.b.v. de SCOL en enquêtetool van Vensters PO.

De wet Veiligheid op school verplicht scholen in het primair en voortgezet onderwijs om te zorgen voor de sociale veiligheid van alle leerlingen. Een belangrijk element van deze wet is de verplichte monitoring. Daarmee kijkt de school ieder jaar hoe het staat met de veiligheidsbeleving van de leerlingen.

Wij monitoren de veiligheidsbeleving bij de leerlingen van groep 6-7-8 door middel van het gebruik van de Sociale Competentie Observatielijst (SCOL). Dit is een leerlingvolgsysteem voor sociale competentie, welbevinden en sociale veiligheid.

De SCOL wordt daarnaast in alle groepen gebruikt om de sociale competentie te meten. Ook maken wij gebruik van een tevredenheidsenquête. Jaarlijks vullen kinderen van groep 6-7-8 de enquêtetool van Vensters PO in. De uitslag hiervan gebruiken wij bij het opstellen van ons beleid.

Betrokkenheid ouders

Een constructieve samenwerking tussen leerkrachten en ouders is cruciaal. We denken graag samen met ouders na over wat een leerling/kind nodig heeft om met plezier naar school te gaan en er optimaal te kunnen leren en ontwikkelen. Wij respecteren elkaars verantwoordelijkheid, waarbij onderwijs geven de primaire verantwoordelijkheid van het schoolteam is en opvoeden de primaire verantwoordelijkheid van ouders is. Wij streven naar een schoolcultuur waarin leerkrachten en ouders zij aan zij staan om tot succesvol onderwijs te komen.

Ouders worden altijd betrokken bij besprekingen en besluiten over hun kind. Tijdens een bijeenkomst van het SOT zijn ouders een belangrijke gesprekspartner.

Binnen de school hebben we een teamlid die belast is met de specifieke taak intern vertrouwenspersoon. Indien nodig kan de externe vertrouwenspersoon die actief is voor SKOT ingeschakeld worden.

Omgaan met verschillen in leren

Op basisschool Op Weg werken we voor de vakken Nederlandse taal en rekenen met hedendaagse methoden. Deze methoden voldoen aan de kerndoelen en sluiten aan bij de referentieniveaus 1F en 1S (rekenen)/2F (taal).

Door het gebruik van methoden is er sprake van een doorgaande lijn: een ontwikkelingslijn in de basisschool en een doorgaande lijn naar het voortgezet onderwijs. Wij volgen de leerlijnen in deze methoden waardoor concreet wordt per leerjaar wat kinderen moeten kennen en kunnen.

Geen enkele methode is echter passend voor alle leerlingen. Het doel van passend onderwijs dat zoveel mogelijk leerlingen op onze school basisonderwijs kunnen (blijven) volgen, maakt dat we onze lesmethodes zo moeten inzetten dat ieder kind van de les kan profiteren. Wij hebben ons onderwijs daarom zo ingericht dat vroegtijdig leerproblemen gesignaleerd worden. Binnen de groep kunnen we instructie en verwerking creëren op drie niveaus waardoor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, zoals bijvoorbeeld dyslexie, dyscalculie of een ontwikkelingsvoorsprong een zo passend mogelijk onderwijsaanbod krijgen.

Protocol toetsing Dyslexie

Wij werken met het Protocol Leesproblemen en Dyslexie van Expertisecentrum Nederlands en via ons eigen doorlopende zorgstructuur.

Doel van het protocol

Doel van het protocol is een kwaliteitsverbetering van het onderwijs aan zwakke lezers en spellers. Het protocol beoogt dat leerlingen in de groepen 1 t/m 8 de basisprincipes en basisvaardigheden van lezen en spellen onder de knie krijgen. D.w.z. dat zoveel mogelijk leerlingen de elementaire leeshandeling kunnen toepassen, eenvoudige verhalen en informatieve teksten kunnen lezen en verhalen en boodschappen op hun niveau kunnen schrijven. Om bij kinderen een zo hoog mogelijk niveau van functionele geletterdheid te kunnen bereiken, worden hoge eisen gesteld aan de pedagogische en didactische aanpak binnen de school. Voor kinderen met leesproblemen komt het erop aan dat de effectieve leestijd wordt uitgebreid. Voor de leerkracht brengt dit een differentiatie van het leeraanbod met zich mee.

Vroegtijdig onderkenning en aanpak van leesproblemen

Het protocol is bedoeld om leerkrachten een houvast te geven bij het vroegtijdig onderkennen en aanpakken van leesproblemen. Uit onderzoek is bekend dat hoe eerder leesproblemen kunnen worden opgespoord, hoe groter de kans is dat een interventieprogramma succes heeft. Voor een belangrijk deel kunnen leesproblemen dankzij vroegtijdig ingrijpen binnen het reguliere onderwijs worden verholpen. In sommige gevallen zijn de leesproblemen der mate complex en hardnekkig dat hulp van buitenaf noodzakelijk is om tot een nadere diagnose en hulp te komen. Door uit te gaan van dit protocol waarin aan de hand van vastomlijnde kaders wordt gewerkt, kan de aanpak van leesproblemen op een efficiënte manier vorm krijgen. Naast een planmatige aanpak om leesproblemen te voorkomen en te behandelen zal in dit protocol ook aandacht zijn voor hoe de school het onderwijs aanpast in de vorm van compensatie en aanpassing van materialen leerstof en beoordeling hiervoor.

Protocol Ernstige Rekenproblemen en Dyscalculie

Wij werken volgens de richtlijnen die beschreven staan in het landelijk protocol Reken-wiskunde onderwijs (protocol ERWD).

Het protocol richt zich op alle leerlingen van 4 t/m 12 jaar. Het doel van het reken-wiskundeonderwijs is functionele gecijferdheid, afgestemd op de mogelijkheden van iedere individuele leerling. Hierbij gaat het om adequaat handelen in functionele, dagelijkse situaties.

Het protocol geeft aanwijzingen om dit doel langs een aantal stappen te bereiken, met name wanneer de reken-wiskunde ontwikkeling van een leerling niet optimaal verloopt. Het protocol biedt richtlijnen en handvatten voor de praktijk om optimaal reken-wiskunde onderwijs te kunnen ontwikkelen voor alle kinderen tot 12 jaar.

Ondersteuning in de school

Wij hebben ons onderwijs zo ingericht dat tegemoet kan worden gekomen aan verschillen tussen kinderen en dat zoveel mogelijk onderwijs op maat geboden wordt. Dit houdt in dat we onderwijs bieden dat past bij de ontwikkelingslijn van ieder kind afzonderlijk.

We richten ons daarbij vooral op het optimaliseren van:

- het aanbrengen van een werkbare en voor kinderen herkenbare structuur bij het uitvoeren van de dagelijkse werkzaamheden.
- het toepassen van een differentiatiesysteem, dat zowel recht doet aan verschillen tussen leerlingen als aan het organisatievermogen van de leerkrachten.
- de school als lerende organisatie, waarbij onderlinge samenwerking en het oplossen van problemen tot de dagelijkse routine behoren.
- de zelfstandigheid van kinderen en het leren dragen van eigen verantwoordelijkheid voor opgedragen en zelfgekozen taken.
- het gevoel van eigenwaarde bij de kinderen: "Ik ben iemand en ik kan wat".
- samen te werken met leerlingen in verschillende situaties.

Bij de invoering van deze aspecten hebben we klassen- en pleinregels, afspraken en routines geformuleerd die we door de hele school heen hanteren.

De leerkracht stimuleert en motiveert de leerlingen om medeverantwoordelijk te zijn voor hun eigen leerproces.

Ondersteuningsstructuur

De leerkracht

In alle groepen wordt zoveel mogelijk gewerkt aan de ontwikkeling van het kind volgens de principes van adaptief onderwijs. Ons doel is om de leerlingen zelfstandig en verantwoordelijk te maken voor hun eigen leerproces. Bij de kernvakken (taal-lezen-rekenen) wordt zoveel mogelijk gewerkt volgens het directe instructiemodel. Leerlingen werken zelfstandig met behulp van dagtaken en/of weektaken. Tijdens dit zelfstandig werken geeft de leerkracht aan groepjes leerlingen extra ondersteuning aan de instructietafel.

Leerkrachten met specifieke taken

Op basisschool Op Weg zijn geen opgeleide specialisten werkzaam. Wel zijn er leerkrachten

die de taak hebben om als lees-, taal- of rekencoördinator een voortrekkersrol te vervullen binnen het team.

Professionalisering leerkrachten

Wij zijn ons ervan bewust dat het bieden van kwalitatief goed en toekomstgericht onderwijs veel vraagt van de leerkrachten en schoolleider. De kwaliteit van de leerkracht is daarbij van doorslaggevend belang. Daarom zetten we ook in op de professionele ontwikkeling van zowel het team als de individuele leerkracht. Hiermee willen we bereiken dat alle leerkrachten voldoende zijn toegerust om onderwijs te geven aan leerlingen met verschillende capaciteiten en zorgbehoeften. Daarnaast is het team van leerkrachten in staat om onderwijsverbetering en innovatie tot stand te brengen.

De intern begeleider

De intern begeleider ondersteunt en coacht de leerkrachten bij het werken met leerlingen met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Ook begeleidt zij het team bij het analyseren en (samen) leren van data uit opbrengsten. Zij is medeverantwoordelijk voor kwaliteit, ondersteuning en onderwijskundige ontwikkeling in de school. De inzet van de IB-er is gericht op samenwerking binnen het gehele systeem rondom het kind: leerkracht, directie, team, ouders, externe partners en netwerken.

Schoolondersteuningsteam

De school heeft een eigen schoolondersteuningsteam (SOT). Dit SOT houdt volgens een vaste planning leerlingbesprekingen. Deze leerlingbesprekingen vinden plaats volgens de zogenaamde HandelingsGericht Werken (HGW) werkwijze. Binnen deze werkwijze staat planmatig en doelgericht werken voorop.

Vragen rondom leerlingen worden besproken op basis van hun ondersteuningsbehoefte. Leerling besprekingen worden gepland, maar kunnen ook op afroep plaatsvinden als snel en direct gehandeld moet worden. Bij het SOT-overleg kunnen zowel deskundigen uit de school, het bestuur als het SWV aansluiten. Ook is het mogelijk dat deskundigen uit de gemeentelijke jeugdzorg aansluiten, zoals de maatschappelijk werker, schoolverpleegkundige, schoolarts, leerplichtambtenaar, wijkagent of jeugdhulpconsulent. De school maakt hierdoor effectief gebruik van nuttige en noodzakelijke adviezen van externe partners. Binnen het SOT worden de ouders altijd betrokken bij besprekingen en besluiten over hun kind.

Het SOT kan aan het SWV ook advies en ondersteuning vragen in de vorm van trajectbegeleiding. Trajectbegeleiding is een aanvullende ondersteuningsmogelijkheid voor de school. Het SWV biedt deze ondersteuning om samen met het SOT en ouders te onderzoeken of binnen onze school nog kansen liggen om passend onderwijs te bieden. Trajectbegeleiders zijn door het SWV speciaal opgeleid om dit te onderzoeken samen met ouders en het SOT. Trajectbegeleiding wordt pas ingezet als de eerdere aanpak niet heeft geleid tot een blijvende oplossing. Het is mogelijk dat ondanks inzet van extra deskundigen het verwachte doel niet wordt bereikt. In dat geval is er een nieuw uitzicht nodig via een traject met een onafhankelijke derde, de trajectbegeleider. De ondersteuningsstructuur van het eigen bestuur, afdeling of SWV is dan al actief geweest in het voortraject. Deskundigen hebben al ondersteund en geadviseerd. De leerling is bekend binnen de zorg van het SWV en een groeidocument geeft aan welke acties al dan niet met succes reeds zijn ingezet. Er is echter nog geen zicht op een blijvende oplossing. Hierdoor zijn andere acties nodig om voor

de leerling passend onderwijs te kunnen organiseren. De IB-er neemt in zo'n situatie contact op met het SWV om de hulp van een trajectbegeleider te vragen. Samen bereiden de IB-er en de trajectbegeleider het verdere verloop van het proces voor. Eerst wordt bepaald welke deskundigen bij het SOT zullen worden betrokken bij de volgende stappen. In ieder geval worden altijd de ouders en de leraren betrokken bij de voorbereiding en het overleg. Het traject met de trajectbegeleider zoekt in de eerste plaats naar oplossingen binnen de eigen of een andere basisschool. Het overleg kan echter ook tot een advies leiden, waarbij een toelaatbaarheid tot het S(B)O aan de orde is.

Aanmeldingsprocedure leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften

Bij aanmeldingen van kinderen, die voor het eerst naar de basisschool gaan, is de zorgplicht van kracht. Basisschool Op Weg zal samen met de ouders onderzoeken of in het geval van specifieke ondersteuningsbehoeften de school de aangemelde leerling voldoende onderwijs kan bieden.

Leerlingen binnen de basisondersteuning worden geplaatst op de school van aanmelding, mits aan andere plaatsingsvoorwaarden is voldaan. Indien nodig worden binnen een SOT de ondersteuningsbehoeften van de leerling besproken. Het E&D van het SWV en ook andere deskundigen kunnen hierbij adviseren en ondersteunen.

Basisschool Op Weg is dus niet in staat om alle leerlingen met zeer specifieke ondersteuningsbehoeften altijd op te vangen. Het samenwerkingsverband ondersteunt de school, indien nodig, bij het vinden van een juiste onderwijsplek buiten de eigen basisschool.

De ondersteuningsmogelijkheden van de school kunnen begrensd worden door verschillende oorzaken. De complexiteit of meervoudigheid van de problematiek bij een individuele leerling kan een grens voor de school zijn.

De volgende redenen kunnen grenzen van de school bepalen:

- Verstoring van rust en veiligheid
Indien er sprake is van een onderwijsbehoefte waarbij zich ernstige gedragsproblemen voordoen die leiden tot ernstige verstoringen van de rust en de veiligheid in de groep en er wordt beoordeeld dat het niet meer mogelijk is om kwalitatief goed onderwijs aan de gehele groep en aan de betreffende leerling te bieden.
- Onvoldoende balans tussen verzorging/behandeling – onderwijs
Indien een leerling een handicap heeft, waardoor hij/zij een zodanige verzorging/behandeling vraagt dat:
 - zowel de zorg en behandeling van de betreffende leerling,
 - als het onderwijs aan de betreffende leerling onvoldoende tot zijn recht kan komen, waardoor het niet meer mogelijk is om kwalitatief goed onderwijs aan het betreffende kind met een handicap te bieden.Hieronder moet ook gedacht worden aan:
 - mate van zelfredzaamheid
 - mate van fysieke en/of medische verzorging
 - benodigde materiële ondersteuning van hulpmiddelen.
- Verstoring van het leerproces voor de andere kinderen
Indien het onderwijs aan de leerling met een specifieke onderwijsbehoefte een zodanig beslag legt op de tijd en de aandacht van de leerkracht dat daardoor:

- de tijd en aandacht voor de overige (zorg)leerlingen in de groep onvoldoende of in het geheel niet kan worden geboden, waardoor het niet meer mogelijk is om kwalitatief goed onderwijs te bieden aan de (zorg)leerlingen in de groep.
- **Gebrek aan zorgcapaciteit**
In het verlengde van de onder punt drie beschreven situatie is de school niet in staat een leerling met een specifieke onderwijsbehoefte op te nemen vanwege de zwaarte en het aantal zorgleerlingen dat al in een bepaalde groep zit. Per aanmelding zal de afweging moeten plaatsvinden of er (nog) voldoende zorgruimte in de groep is.

Het samenwerkingsverband

Basisschool Op Weg is een onderdeel van Samenwerkingsverband (SWV) Twente Noord. Binnen dit SWV werken alle basisonderwijsscholen (BaO) en speciaal basisonderwijs-scholen (SBaO) van alle basisschoolbesturen en de speciaal onderwijs (SO) scholen cluster 3 en 4 in deze regio samen.

Deze samenwerking vindt plaats met als doel uitvoering te geven aan de wet op Passend Onderwijs.

Het SWV ondersteunt scholen met de inzet van specifieke expertise. Hiertoe is het Expertise & Dienstenteam (E&D) ingericht met deskundigen op het gebied van cluster 3 en 4. Dit E&D biedt onder andere ambulante begeleiding.

Ook geeft het SWV toelaatbaarheidsverklaringen af voor het speciaal (basis)onderwijs. Deze toelaatbaarheidsverklaringen worden voorbereid in het Schoolondersteuningsteam (SOT) onder begeleiding van een trajectbegeleider van het SWV. Ouders worden bij dit handelingsgericht integraal arrangement (HIA) als overlegpartner betrokken.

Aanpassingen

Aanpassingen op school om tegemoet te komen aan extra onderwijsbehoeften van (groepen) leerlingen

Wij hebben op basisschoolschool Op Weg een team met ervaren leerkrachten. Deze expertise is belangrijk om van en met elkaar te kunnen leren.

Wanneer specifieke leerlingen opvallen en we als school handelingsverlegen zijn, bespreken wij die leerling in het SOT. Vanuit het SWV en onze orthopedagoog krijgen we hulp bij het onderzoeken en in kaart brengen van de onderwijsbehoeften van deze leerling(en).

In iedere groep hanteren we drie zorgniveaus: instructie-afhankelijk, basis, instructie-onafhankelijk. Deze zorg staat beschreven in ons groepsplan.

Lezen

Kinderen die in groep 2 nog moeite lijken te hebben met beginnende geletterdheid, bieden we (in samenwerking met de logopedie) 'Wijs met Letters' aan om spelenderwijs bekend te raken met de functie van klanken en letters.

In groep 2-3-4 bieden we de leesinterventie 'Bouw!' aan. 'Bouw!' ondersteunt bij beginnende geletterdheid en leren lezen.

In groep 4 t/m 8 bieden we kinderen die langdurig blijven hangen op hetzelfde leesniveau het leesprogramma 'RALFI' aan.

Rekenen

Leerlingen die moeite hebben met rekenen bieden we (in overleg met ouders en externe deskundigen) een aangepast programma aan, waarbij het streven is om het fundamentele niveau 1F als eindniveau in groep 8 te halen.

Kinderen waarvoor dit niveau te hoog is, volgen een eigen programma.

Meer- en hoogbegaafdheid

Leerlingen die meer aankunnen krijgen extra ondersteuning in de verrijkgroep.

We willen deze leerlingen leren om de 'leerkui' aan te gaan en om te leren leren.

In ons gebouw zijn ook de peuterspeelzaal, de fysiotherapie, de logopedie en de dyslexiebehandelaar aanwezig. Dit maakt overleg met deze betrokkenen gemakkelijk. Andere professionals, zoals bijvoorbeeld: Kentalis, schoolmaatschappelijk werk en een NT2-specialist, komen geregeld een leerling in of buiten de klas observeren en/of begeleiden. Op drie ochtenden per week hebben wij een onderwijsassistent die ook nog extra instructie geeft of ondersteuning van leerlingen verzorgt.

Fysieke aanpassingen en ondersteuningsmiddelen om tegemoet te komen aan extra onderwijsbehoeften van (groepen) leerlingen

Onze school is rolstoelvriendelijk: het plein is voor iedereen toegankelijk, de gangen en lokalen zijn ruim opgezet en daarnaast hebben we een invalidentoilet.

De school beschikt naast de leslokalen over voldoende extra ruimtes. Deze ruimtes worden gebruikt voor ondersteuning door onder andere de kinderfysiotherapeut, de logopedist en de behandelaar voor dyslexie.

We hebben een ruime speelzaal, waar kinderen met motorische problemen ook voldoende bewegings- en oefenruimte hebben.

Onze school oogt opgeruimd. Er is aandacht voor een rustige en overzichtelijke inrichting in de klassen met zo min mogelijk afleiding. Dat wat ertoe doet wordt (zoveel mogelijk) visueel ondersteund. Naast een groot digitaal schoolbord heeft iedere klas een bord waar de dagplanning zichtbaar is.

Eenduidige inrichting en duidelijke regels en afspraken zorgen voor voorspelbaarheid. Er is een doorgaande lijn voor zelfstandig werken zichtbaar in elke groep.

Iedere groep heeft een extra werkplek (binnen of buiten de groep) waar een leerling rustig en ongestoord kan werken.

Medisch handelen en persoonlijke verzorging

De school volgt de richtlijnen van 'Medicijnverstrekking en medisch handelen op scholen' op de website van GGD Noord- en Oost-Gelderland. Indien nodig kan u gevraagd worden om een verklaring in te vullen en te ondertekenen in verband met de medische handelwijze die voor uw kind gevolgd moet worden. Uitgangspunt is dat medische handelingen die onder de wet BIG vallen, niet worden verricht door leraren of andere professionals van de school.

Het genoemde protocol vindt u via deze link:

<https://www.ggdnog.nl/professionals/scholen/jeugdgezondheid/medicijnverstrekking-en-medischhandelen-op-scholen>

Samenwerking

We laten ons adviseren door diverse extern deskundigen:

Orthopedagoog

Mevr. Esther-Geerke Goos is door het bestuur aangesteld als gedragswetenschapper om de scholen te begeleiden.

Onderzoeken die via het SKOT verlopen moeten bij mevr. Esther-Geerke Goos worden aangevraagd. Zij is ook vast lid van het SOT. Jaarlijks worden enkele consultaties afgesproken. De IB-ers brengen daarvoor zorgleerlingen in. De gedragswetenschapper verdiept zich in de problematiek en geeft adviezen voor school en eventueel thuis. Ouders worden betrokken bij deze gesprekken.

De leerlingen worden besproken volgens het model van Handeling Gerichte Diagnostiek.

Schoolcoach / E&D SWV Twente Noord

Het Expertise en Dienstenteam (E&D team) van het SWV Twente Noord ondersteunt ons op het gebied van veel specialismen. Alle scholen van het SWV kunnen gebruik maken van deze expertises wanneer zij behoefte hebben aan ondersteuning bij vragen die de basisondersteuning overstijgen.

De collega's van het E&D team leveren vanuit vakgroepen hun expertise op het gebied van:

- B6-4ALL
- Gedrag en Groepsdynamiek
- Jonge Risico Kind
- Langdurig Zieke Kinderen
- Op Maat!
- Rekenen
- Taal/Lezen
- Zeer Moeilijk Lerenden
- Meerbegaafdheid en Hoogbegaafdheid

Elke school heeft een vaste schoolcoach vanuit het E&D. Deze vaste schoolcoach is de directe 'sparring partner' voor de school.

Netwerkbijeenkomsten intern begeleiders

De IB-ers gaan regelmatig naar een netwerkbijeenkomst van alle SKOT-scholen om zo op de hoogte te blijven van de nieuwe ontwikkelingen op het gebied van de zorg en om van elkaars ervaringen te leren.

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD)

Preventieve gezondheidsonderzoeken (PGO's) zijn een belangrijk middel voor het bewaken en bevorderen van een gezonde groei, ontwikkeling en leefstijl van de kinderen.

Het team van de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) 4-19 nodigt kinderen uit voor een onderzoek in groep 2 (5/6 jaar) en groep 7 (10/11 jaar) van het basisonderwijs.

Het JGZ-team 4-19 jaar bestaat uit een doktersassistente JGZ, een verpleegkundige JGZ en een arts JGZ. Zij zijn allen in dienst van de GGD Regio Twente.

Tijdens de gezondheidsonderzoeken wordt onder andere aandacht besteed aan de lichamelijke gezondheid, het gedrag, de emotionele ontwikkeling, het algeheel welbevinden en het functioneren op school. De GGD maakt daarbij gebruik van vragenlijsten voor de ouders, de leerlingen (groep 7) en de school.

Logopedie

Wanneer een leerkracht een probleem bij een leerling signaleert op het gebied van taal (o.a. vermoeden van dyslexie), spraak, mondmotoriek, stem, gehoor en/of luistervaardigheden kan hij/zij ouders adviseren om de hulp van een logopedist in te schakelen. De ouders moeten hun kind hiervoor zelf aanmelden.

In groep 1 worden alle leerlingen geobserveerd en in groep 2 gescreend door de logopedist vanuit de gemeente Hellendoorn.

Fysiotherapie/Oefentherapie

Wanneer een leerkracht een probleem bij een leerling signaleert op motorisch gebied kan hij/zij ouders adviseren om de hulp van een fysiotherapeut/oefentherapeut in te schakelen. De ouders moeten hun kind hiervoor zelf aanmelden.